

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

**ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ГЛУХИХ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Київ
Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова
2015

УДК 376.33:372.3(073)

ББК 74.1

П 78

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(лист Міністерства освіти і науки України № 1/11-11626 від 17.07.2013)*

Колектив авторів: А. О. Біла, С. Ю. Губар, І. П. Долинна, О. П. Круглик, К. В. Луцько,
О. В. Мартинчук, О. В. Марченко, К. Ю. Скуйбіда, С. С. Хіміч.

Рецензенти:

- Т. Є. Єжова,** доцент кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти Київського університету ім. Б. Грінченка, канд. пед. наук;
- В. Т. Єфіменко,** завідувач дошкільного навчального закладу № 485 м. Києва для дітей з вадами слуху;
- О. В. Коваленко,** доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету ім. Б. Грінченка, канд. пед. наук;
- Г. П. Макаренко,** методист вищої категорії Інституту інноваційних технологій і змісту освіти.

П 78 Програма розвитку глухих дітей дошкільного віку / за заг. ред. К. В. Луцько ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – 396 с.

Програма розвитку глухих дітей дошкільного віку створена на сучасних засадах вітчизняної та зарубіжної сурдопедагогічної теорії і практики. Зміст програми та запропоновані педагогічні технології орієнтовані на забезпечення особистісного розвитку дитини (як фізичного, так і психічного), активізацію пізнавальних процесів та функцій. У програмі акцентується увага на розвитку логічного мислення глухих дітей на домовленнєвому рівні, що активізує розвиток словесно-логічного мислення, інших психічних процесів, в основі яких розуміння логіки діяльності дорослого та дитини, характеру їх взаємодії, логіки пізнання, з широким використанням сенсорних складових компенсаторно-корекційних механізмів та природних ресурсів особистості. Оволодіння мовленням здійснюється на міжпредметному рівні з використанням універсальної системи спеціальних та специфічних методів, прийомів навчання, виховання глухих дітей на науково-методичних засадах, відомих в класичній сурдопедагогіці та розроблених авторами програми.

У програмі вперше подано зміст навчання та виховання глухої дитини від народження, охоплюючи вік немовляти та період до 2-х років, що є базовим етапом гармонізації її подальшого розвитку в дошкільний період, результати якого проєктуються на ефективність шкільного навчання, на успішну інтеграцію в соціальне середовище.

Мета навчально-виховної діяльності, означена в програмі, зміст та орієнтовні педагогічні технології дають змогу педагогам, батькам раціоналізувати навчально-виховний процес, визначити пріоритети компенсаторно-корекційного впливу на конкретну дитину в процесі її індивідуального розвитку.

Програма розрахована на педагогічних працівників спеціальних дошкільних навчальних закладів для глухих дітей, закладів інклюзивної освіти, центрів реабілітації, батьків, викладачів та студентів вищих і середніх навчальних закладів, психологів та всіх тих, хто цікавиться можливостями та динамікою розвитку таких дітей.

ISBN 978-966-931-010-1

© Луцько К. В., 2015

© Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова, 2015

Довідка про авторів

Луцько Катерина Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри ортопедагогіки та реабілітології Інституту корекційної педагогіки та психології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (науковий керівник).

Мартинчук Олена Валеріївна – кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка.

Круглик Оксана Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сурдопедагогіки Інституту корекційної педагогіки та психології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Губар Світлана Юріївна – старший викладач кафедри сурдопедагогіки Інституту корекційної педагогіки та психології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Скуйбіда Катерина Юліївна – завідувач дошкільного навчального закладу № 582 компенсуючого типу для дітей зі зниженим слухом м. Києва.

Хіміч Світлана Станіславівна – вихователь-методист дошкільного навчального закладу № 582 компенсуючого типу для дітей зі зниженим слухом м. Києва.

Долинна Ірина Петрівна – вчитель-дефектолог вищої категорії дошкільного навчального закладу № 582 компенсуючого типу для дітей зі зниженим слухом м. Києва.

Біла Алла Олександрівна – вчитель-дефектолог вищої категорії дошкільного навчального закладу № 582 компенсуючого типу для дітей зі зниженим слухом м. Києва.

Марченко Оксана Володимирівна – вчитель-дефектолог вищої категорії дошкільного навчального закладу № 485 для дітей з вадами слуху м. Києва.

ЗМІСТ

<i>Пояснювальна записка</i>	4
Ранній вік	22
Третій рік життя	38
Пізнання довкілля	38
Фізичний розвиток	53
Розвиток мовлення	67
Індивідуальна робота з розвитку слухового, слухо-зорового, слухо-зоро-вібраційного сприймання і формування вимови	76
Формування елементарних математичних уявлень	86
Ігрова діяльність	90
Образотворча діяльність та конструювання	100
Музично-ритмічні заняття	105
Четвертий рік життя	109
Пізнання довкілля	109
Фізичний розвиток	127
Розвиток мовлення	145
Індивідуальна робота з розвитку слухового (слухо-зорового, слухо-зоро-вібраційного) сприймання і формування вимови	152
Фонетична ритміка	160

Формування елементарних математичних уявлень.....	168
Ігрова діяльність	175
Образотворча діяльність та конструювання.....	193
Музично-ритмічні заняття.....	200
П'ятий рік життя	203
Пізнання довкілля.....	203
Фізичний розвиток	221
Розвиток мовлення	239
Індивідуальна робота з розвитку слухового (слухо-зорового, слухо-зоро-вібраційного) сприймання та формування вимови	246
Фонетична ритміка.....	253
Формування елементарних математичних уявлень.....	261
Ігрова діяльність	268
Образотворча діяльність та конструювання.....	285
Музично-ритмічні заняття.....	293
Шостий рік життя	297
Пізнання довкілля.....	297
Фізичний розвиток	315
Розвиток мовлення.....	333
Індивідуальна робота з розвитку слухового (слухо-зорового, слухо-зоро-вібраційного) сприймання та формування вимови	340
Фонетична ритміка.....	348

Формування елементарних математичних уявлень.....	357
Ігрова діяльність	363
Образотворча діяльність та конструювання.....	379
Музично-ритмічні заняття.....	385
Використана література.....	388
Орієнтовний розподіл кількості занять на тиждень в дошкільному закладі компенсуючого типу для глухих дітей	392

Навчальне видання

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ГЛУХИХ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Технічне редагування – Т. М. Ветраченко

Верстка – Т. С. Меркулова

Підписано до друку 3 квітня 2015 р. Формат 60x84/16

Папір офісний. Гарнітура Times New Roman.

Ум. др. арк. 24,75. Об.-вид. арк. 13,92.

Наклад 300 прим. Зам № 380

Віддруковано з оригіналів

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова. 01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9.
Свідоцтво про реєстрацію ДК № 1101 від 29.10.2002 (044) 234-75-87
Віддруковано в друкарні Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова (044) 239-30-26